

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci žalobce: **A. D. (rozený P. Č.)** zastoupen JUDr. Arnoštem Urbanem, advokátem, se sídlem třída ČSA 300, Hradec Králové, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 12. 2006, č. j. 26 Ca 188/2001 - 262,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) ze dne 22. 6. 2001, č. X, byla zamítnuta žalobcova žádost o přiznání částečného invalidního důchodu podle § 56 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též „zákon o důchodovém pojištění“). V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná uvedla, že v osobním listu důchodového zabezpečení ze dne 24. 5. 2001 byla žalobci započtena doba pojištění celkem 1 rok a 60 dnů a po dodatečném předložení dokladů byla započtena doba pojištění od 1. 5. 2000 do 30. 4. 2001 v celkovém rozsahu jednoho roku, ale tento zápočet je zcela bez vlivu na rozhodnutí z 24. 5. 2001, neboť žalobce v období od 1. 1. 1991 do 31. 12. 2000 získal 1 rok a 305 dnů a v období po vzniku částečné invalidity ukončené dnem 30. 4. 2001, tedy za období od 1. 5. 1991 do 30. 4. 2001 získal 2 roky a 60 dnů pojištění.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, o níž rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 12. 2006, č. j. 26 Ca 188/2001 - 262, tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozsudku městský soud vyšel z toho, že posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí pro Prahu 2 byl stanoven vznik částečné invalidity žalobce na 1. 9. 2000, takže rozhodným obdobím ve smyslu § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, z něhož se zjišťuje potřebná doba pojištění pro nárok na částečný invalidní důchod, je doba od 1. 9. 1990 do 1. 9. 2000. Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že žalobce byl pracovně zařazen ve vazbě v JVA Passau od 17. 10. 1990 do 28. 11. 1990 a dále v době umístění ve Věznici v Bayreuthu byl v době od 7. 1. 1991 do 27. 5. 1992 přidělen na provozovně této věznice. Protože žalobce měl prokázanu dobu pojištění celkem 2 roky a 60 dnů, tak po připočtení této doby, kdy byl zaměstnán ve výkonu trestu v bývalé NSR žalobce opět nesplnil potřebných pět roků doby pojištění pro nárok na částečný invalidní důchod v období posledních 10 roků před vznikem částečné invalidity (od 1. 9. 1990 do 1. 9. 2000). Pokud jde o další dobu věznění, kdy žalobce nebyl zaměstnán, tak bylo odkázáno na ust. § 5 odst. 1 písm. l) zákona o důchodovém pojištění, podle něhož věznění samo o sobě nezakládá v žádném případě účast na pojištění, pokud nebyl žalobce zařazen k pravidelnému výkonu prací. To žalobce ani v průběhu přezkumného řízení netvrdil. Pokud jde o další doby pojištění, kdy žalobce měl být pracovně zařazen ve výkonu trestu v bývalé NSR, tak tyto doby se soudu nepodařilo dohledat. Po zhodnocení provedeného dokazování dospěl městský soud k závěru, že rozhodnutí žalované z 22. 6. 2001, kterým byla zamítnuta žalobcova žádost o přiznání částečného invalidního důchodu odpovídá právním předpisům a zjištěnému skutkovému stavu, proto byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném právním posouzení otázky soudem v předcházejícím řízení (§ 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.). Stěžovatel nesouhlasí s názorem soudu, že nelze brát zřetel na skutečnost, že od roku 1992 do roku 1999 byl ve vazbě, přičemž vězeňská služba mu nebyla schopna zajistit práci. Stěžovatel poukazuje na to, že okolnost, že v danou dobu nevykonával práci a nebyl tedy účasten na důchodovém pojištění, nespočívá v jeho neochotě pracovat, ale v neschopnosti státu zajistit pro něj práci. Tuto skutečnost pak považuje stěžovatel za porušení jeho práva na zaměstnání. Namítá, že pokud nebyla vězeňská služba schopna zajistit pro něho práci, měla zajistit, aby byl veden v evidenci úřadu práce jako nezaměstnaný, což by mu zajistilo podle § 5 odst. 1 písm. n) zákona o důchodovém pojištění účast na důchodovém pojištění. Že se tak nestalo není jeho vinnou a nemůže mu proto být nyní přičítáno k tíži. Stěžovatel připomíná, že v době vazby je nutno na základě principu presumpce neviny hledět na něho jako na nevinného a měla by mu být proto v tomto směru přiznána obdobná práva jako ostatním občanům. Stěžovatel dále namítá, že i když nebyl z důvodu výše uvedených účasten na důchodovém pojištění pro potřebnou dobu před vznikem invalidity, je, jak vyplývá z provedených důkazů i z odůvodnění napadeného rozsudku, jeho skutečná celková doba pojištění mnohem delší, a to již od roku 1966. Jestliže je mu tedy nyní, kdy se vzhledem k svému zdravotnímu stavu stal potřebným, odmítáno plnění z prostředku důchodového pojištění, na které sám několik roků přispíval, je nutno tuto skutečnost považovat za diskriminaci jeho osoby i porušení principu solidarity, na kterém je v demokratických státech zabezpečení v nemoci a ve stáří založeno. Jestliže je mu nyní za daného stavu upírán nárok

na invalidní důchod, jde o porušení jeho práva zajištěného článkem 30 Listiny základních práv a svobod. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se k obsahu kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 43 zákona o důchodovém pojištění pojištěnec má nárok na částečný invalidní důchod, jestliže se stal částečně invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, nebo se stal částečně invalidním následkem pracovního úrazu. V případě stěžovatele bylo spolehlivě zjištěno, že se stal částečně invalidním, částečný invalidní důchod mu však nebyl přiznán z toho důvodu, že nezískal potřebnou dobu pojištění, která v jeho případě činí 5 roků z posledních 10 roků před vznikem invalidity (§ 44 odst. 3 a § 40 odst. 1 písm. f/ a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění). K námitce stěžovatele, že po dobu vazby od roku 1992 do roku 1999 nepracoval z toho důvodu, že vězeňská služba nebyla schopna zajistit mu práci, lze uvést, že podle § 5 odst. 1 písm. l) zákona o důchodovém pojištění jsou pojištění účastny osoby zařazené k pravidelnému výkonu prací ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě. Pokud stěžovatel po uvedenou dobu nebyl zařazen k pravidelnému výkonu prací ve vazbě, žalovaná z této skutečnosti vychází a nemůže přihlédnout k okolnostem, za jakých k zařazení stěžovatele k pravidelnému výkonu prací ve vazbě nedošlo. Námitka stěžovatele, že vězeňská služba měla zajistit, aby byl veden v evidenci úřadu práce jako nezaměstnaný, což by mu podle § 5 odst. 1 písm. n) zákona o důchodovém zabezpečení zajistilo účast na důchodovém zabezpečení, je zcela absurdní, protože je nepředstavitelné, aby osoba, která je ve vazbě pro závažnou trestnou činnost, docházela na úřad práce a kontaktovala případné zaměstnavatele práci nabízející. Stěžovatel si svoji situaci zavinil sám tím, že páchal závažnou trestnou činnost (v současné době je již pravomocně odsouzen k trestu odnětí svobody) a pokud nemá potřebnou dobu pojištění, nelze mu invalidní důchod přiznat. Rozhodující je přitom doba pojištění za posledních 10 roků před vznikem invalidity, k předcházející době pojištění přihlédnout nelze.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Stěžovatel, který nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení a právo žalované na náhradu nákladů řízení je v posuzované věci ze zákona vyloučeno.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu